

Sygn. akt III KK 100/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Cesarz

SSN Roman Sądej

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie B. K. skazanej z art. 229 § 3 k.k. i inne,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu - w trybie art. 535 § 5 k.p.k.
w dniu 15 kwietnia 2015 r
kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanej od wyroku
Sądu Rejonowego w Z. z dnia 31 lipca 2014 r.,

I. uchyla zaskarżony wyrok wobec B. K. w części dotyczącej rozstrzygnięcia w pkt XXXII o karze łącznej grzywny i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Rejonowemu w Z. do ponownego rozpoznania;

II. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

B. K. została oskarżona:

1/ w pkt XXXII aktu oskarżenia o to, że w bliżej nieokreślonym czasie, pomiędzy 9 a 22 listopada 2000 roku w G., w celu uzyskania świadczenia rentowego, działając wspólnie i w porozumieniu z J. K., udzieliła J. D. - lekarzowi psychiatrze zatrudnionemu na stanowisku ordynatora w samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu Psychiatrycznym w [...], za pośrednictwem S. P. korzyść majątkową w kwocie 2.500 zł w zamian za wystawienie stwierdzających nieprawdę dokumentów medycznych z leczenia psychiatrycznego J. K. w postaci:

- zaświadczenia z Poradni Konsultacyjnej w [...] z dnia 9.11.2000 r. o stanie zdrowia i leczeniu, w tym hospitalizacji w okresie 14.07.2000 - 7.10.2000 J. K. - co do sposobu i przebiegu jego leczenia;

- karty informacyjnej leczenia szpitalnego z hospitalizacji J. K. w okresie 14.07.2000 - 7.10. 2000 w Oddziale Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w [...] - w sytuacji gdy hospitalizacja taka nie miała miejsca;

na skutek czego po złożeniu tych dokumentów w KRUS, wprowadzając w błąd w dniu 1.12.2000 r. lekarza rzeczoznawcę KRUS co do stanu zdrowia J. K., uzyskała orzeczenie z dnia 1.12. 2000 r. o jego długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym od 1.12.2000 r. do grudnia 2001 r., a następnie prawo J. K. do okresowej renty inwalidzkiej od 1.12. 2000 r. do 31. 12. 2001 r., w wyniku czego doprowadziła KRUS do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 7 815,41 zł – a więc oskarżono ją o czyn z art. 229 § 3 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

2/ w pkt XXXIII aktu oskarżenia o to, że w bliżej nieustalonym czasie, pomiędzy 2 listopada 2006 r. a 13 lutego 2007 r. w G., udzieliła pełniącemu funkcję publiczną J. D. - lekarzowi psychiatrze zatrudnionemu na stanowisku ordynatora w Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu Psychiatrycznym w [...] - za pośrednictwem S.P., korzyść majątkową w kwocie 1.000 zł w zamian za dokumenty medyczne z jej leczenia psychiatrycznego w poradni Konsultacyjnej Zdrowia Psychicznego - a więc oskarżono ją o czyn z art. 229 § 1 k.k.

3/ w pkt XXXIV aktu oskarżenia o to, że w bliżej nieustalonym czasie, w okresie pomiędzy 7 listopada 2007 r. a 4 grudnia 2007 r. w G., w celu uzyskania świadczenia rentowego, udzieliła J. D. - lekarzowi psychiatrze prowadzącemu Indywidualną Specjalistyczną Psychiatryczną Praktykę Lekarską w [...], za

pośrednictwem S. P., korzyść majątkową w kwocie 1.000 zł w zamian za wystawienie stwierdzających nieprawdę dokumentów medycznych, po czym w dniu 13 listopada 2007 r. przedłożyła w KRUS, stwierdzający nieprawdę wystawiony przez lekarza psychiatrę J. D. dokument medyczny w postaci:

- zaświadczenia z Indywidualnej Specjalistycznej Psychiatrycznej Praktyki Lekarskiej J. D. z 7.11.2007 r. o stanie zdrowia i leczeniu B. K. - co do sposobu i przebiegu jej leczenia,

- zaś w dniu 4.12.2007 r. kartę informacyjną ambulatoryjnego leczenia specjalistycznego B.K. z Indywidualnej Specjalistycznej Psychiatrycznej Praktyki Lekarskiej J. D. z 7.11.2007 r. o stanie zdrowia i leczeniu B. K. - co do sposobu i przebiegu jej leczenia -

i wprowadzając w błąd w dniu 4 grudnia 2007 r. lekarza rzeczoznawcę KRUS co do swego stanu zdrowia, uzyskała niezgodne z rzeczywistością orzeczenie z dnia 4 grudnia 2007 r. o jej całkowitej okresowej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym do grudnia 2009 r., a następnie prawo do okresowej renty inwalidzkiej od 1.01.2007 r. do 31.12.2009 r., w wyniku czego doprowadziła KRUS do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 5 579,68 zł - a więc oskarżono ją o przestępstwo z art. 229 § 3 k.k. i art. 286 § 1 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 31 lipca 2014 roku, Sąd Rejonowy w Z., po rozpoznaniu sprawy B. K. i dziewięciu innych oskarżonych, orzekł co następuje:

- oskarżoną B. K. uznał za winną popełnienia zarzucanych jej w pkt od XXXII do XXXIV czynów wyczerpujących dyspozycje: czyn z pkt XXXII - art. 229 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; czyn z pkt XXXIII - art. 229 § 1 k.k.; czyn z pkt XXXIV- art. 229 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - i skazał oskarżoną:

- za czyn z pkt XXXII na podstawie art. 229 § 3 k.k. w brzmieniu obowiązującym na dzień 4 grudnia 2007 roku w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w liczbie 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej dziennej stawki grzywny na kwotę 10 złotych;

- za czyn z pkt XXXIII na podstawie art. 229 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym na

- dzień 4 grudnia 2007 roku w zw. z art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w liczbie 80 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej dziennej stawki grzywny na kwotę 10 złotych;
- za czyn z pkt XXXIV na podstawie art. 229 § 3 k.k. w brzmieniu obowiązującym na dzień 4 grudnia 2007 roku w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w liczbie 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych;
 - w pkt XXXII wyroku Sąd na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczone wobec oskarżonej B. K. kary pozbawienia wolności i grzywny połączył i jako kary łączne wymierzył jej karę 2 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w liczbie 300 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych;
 - na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej K. kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 4 lata, a na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł od oskarżonej na rzecz KRUS kwotę 5 579,68 zł tytułem obowiązku naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem z pkt XXXIV;
 - na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł solidarnie od oskarżonych J. K. i B. K. na rzecz KRUS kwotę 7 815,41 zł tytułem obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami z pkt XXVII i XXXII wyroku.
 - wyrok zawiera także rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów sądowych.

Przedmiotowy wyrok nie został zaskarżony odnośnie czynów przypisanych oskarżonej B. K. i uprawomocnił się wobec niej w dniu 8 sierpnia 2014 r.

Kasację od tego wyroku wniósł na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. Prokurator Generalny, zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej grzywny, na korzyść skazanej B. K.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. i art. 537 § 1 i 2 k.p.k., Prokurator Generalny zarzucił wyrokowi rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 86 § 1 k.k., polegające na wymierzeniu wobec oskarżonej B. K. w pkt XXXII wyroku kary łącznej grzywny w liczbie 300 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej

stawki dziennej na kwotę 10 złotych w sytuacji, gdy orzeczone wobec oskarżonej kary jednostkowe grzywny w wysokości kolejno - 100 stawek dziennych za czyn z art. 229 § 3 k.k., 80 stawek dziennych za czyn z art. 229 § 1 k.k. i 100 stawek dziennych za czyn z art. 229 § 3 k.k., zgodnie z brzmieniem art. 86 § 1 k.k., pozwalały na orzeczenie wobec oskarżonej kary łącznej grzywny w wysokości od 100 stawek do 280 stawek dziennych.

W konkluzji Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w pkt XXXII, zawierającego rozstrzygnięcie o karze łącznej grzywny i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Z.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym i jako taka podlegała uwzględnieniu w trybie określonym w art. 535 § 5 k.p.k.

Wyrok Sądu Rejonowego z dnia 31 lipca 2014 r., w części obejmującej zaskarżone kasacją orzeczenie, został wydany z rażącym naruszeniem przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 86 § 1 k.k.

Stosownie do treści tego przepisu, sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa, do ich sumy. Oskarżona B. K. została skazana na kary jednostkowe za poszczególne przestępstwa kolejno - w wymiarze 100 stawek dziennych grzywny za czyn z pkt XXXII, 80 stawek dziennych grzywny za czyn z pkt XXXIII oraz 100 stawek dziennych grzywny za czyn z pkt XXXIV, każda stawka w wysokości 10 złotych. W tej sytuacji było możliwe wymierzenie kary łącznej grzywny w wymiarze od 100 stawek dziennych grzywny (najwyższa z orzeczonych kar grzywny za poszczególne przestępstwa), do 280 stawek dziennych grzywny (suma jednostkowych kar grzywny orzeczonych za poszczególne przestępstwa).

Oczywistym jest, że w realiach przedmiotowej sprawy Sąd I instancji, w sposób rażący naruszył zasady wymiaru kary łącznej grzywny orzekając ją w rozmiarze przekraczającym ustawowy, dozwolony próg sumy kar jednostkowych. Nie ulega żadnej wątpliwości, że wymierzenie kary łącznej w rozmiarze przekraczającym sumę jednostkowych kar grzywny, w sposób rażący narusza przepis art. 86 § 1 k.k., co z kolei w sposób istotny wpłynęło również na treść zaskarżonego kasacją wyroku.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekając na podstawie art. 537 § 1 i 2 k.p.k., uchylił wyrok Sądu Rejonowego w zaskarżonym kasacją zakresie i sprawę w tej części przekazał temu sądowi do ponownego rozpoznania.